

AS EESTI RAUDTEE LUMETÖRJEPLAAN

Põhilised nõuded, tehnilised tingimused ja normid lumetõrje korraldamisel

1. Üldnõuded

1.1. AS Eesti Raudtee lumetõrjeplaan määrab AS Eesti Raudtee raudteetaristul vajaliku lumetõrje taseme sõltuvalt ilmastikuoludest ja sätestab tegevuskorra määratud taseme tagamiseks.

1.2. AS Eesti Raudtee lumetõrjet reguleerivad põhidokumendid:

1.2.1. Käesolev AS Eesti Raudtee lumetõrjeplaan (lumetõrjeplaan).

Pöörmete käsitsi lumetõrjet teevad lumetõrjeplaani lisas „Pöörmepuhastajate töögraafik jaamades“ nimetatud AS Eesti Raudtee struktuuriüksuste ja töövõtjate töötajad (edaspidi „pöörmepuhastajad“). Töövõtjate poolsed kohustused sätestatakse töövõtulepingutega, mis kehtivad ajaperioodil **01.november** kuni **31.märts**.

Ajaperioodil, kui töövõtulepingud ei kehti ja pöörmete puhastamisega tegelevad AS Eesti Raudtee struktuuriüksuste töötajad, lähtutakse alljärgnevatest põhimõtetest:

- lumetõrjetööde koordinaatoriteks on teeameti teosakondade juhatajad;
- jaamades, kus pöörmeid puhastavad erinevad struktuuriüksused, koordineerib töögraafikuid antud piirkonna teosakonna juhataja;
- plaani koostamisel on arvestatud reisirongide graafikujärgsete ristumistega. Ülejäänud rongide ristumistest tuleb teosakonna juhatajat vähemalt 2 tundi ette informeerida.
- rongide ristumiste planeerimisel eelistada jaamasid, kus pöörmed on varustatud elektrisoojendusega.

1.2.2. Juhend pöörmete lumest puhastamiseks AS Eesti Raudtee majandamisel oleval raudteetaristul (kinnitatud AS Eesti Raudtee juhatuse esimehe-peadirektori 19.08.2016 käskkirjaga nr 1-3.1/42).

1.3. Lumetõrje jaotatakse sõltuvalt ilmastikuoludest alljärgnevalt:

- **Tavaolukord** – olukord, kus ilmastik ei nõua pöörmete regulaarset puhastamist. Tavaolukorras puhastatakse pöörmeid eesmärgiga võimalikke tõrkeid ennetada. Vajaliku info tõrgete ennetamiseks hangivad pöörmepuhastajad iseseisvalt jaamakorraldajate kaudu või kohapeal.
- **Lumesadu** – olukord, kus lumesaju või tuule tõttu on vajalik pöörmete regulaarne puhastamine. Puhtad hoitakse kõik tsentraliseeritud pöörmed. Pöörmete puhastamise prioriteetsuse määrab jaamakorraldaja või rongidispetšer lähtuvalt liikluse vajadusest.
- **Tavaolukorras** ja **lumesaju** korral tagavad põhitööajal jaamade tsentraliseeritud pöörmete puhastamise lisades määratud pöörmepuhastajad. Tavaolukorras ja saju korral edastab liiklusteenistuselt saabuvat infot tõrgete kohta pöörmepuhastajate allüksusele taristudispetšer.

- 1.4. Rongidispetšerid ja teised liikluskorraldajad koos taristudispetšeriga tagavad jaamades objektiivse info allüksustele õigeaegse edastamisega pöörmepuhastajate otstarbekaima kasutamise.
- 1.5. Lumetõrjega tegelavatel struktuuriüksustel ja töövõtjatel peab olema võimalik kasutada sidevahendeid, vastavalt AS-is Eesti Raudtee kehtivatele nõuetele.
- 1.6. Teede ja pöörmete mehaaniline puhastamine toimub teedelt ja pöörmelalt lume teisaldamisega teedevahedele või suletud teedele, lume äraveoga muldkeha nõlvadele. Raudteel liikuvate lumekoristusmasinate töö tellimuste esitamine (töö planeerimine) toimub liiklusteenistuse ööpäevasest vajadusest lähtuvalt (määratakse jaamad, teed, teedevahed, vajalik tööperiood ning tagatakse liikumisvõimalus) raudteekorraldaja ja taristudispetšeri info põhjal. Pikema kui 5 h lumesaju puhul korraldab liiklusteenistus võimalusel kaubarongide läbisõidu jaamadest ilma pöörangute suunda muutmata (üldjuhul otsesuunas mööda peateed).
- 1.7. Lumetõrjeplaani täitmiseks ettenähtud rendivedurid tellitakse kehtivate lepingute alusel. Vedurite ja lumekoristus tehnika liikumised peavad ööpäevaplaani koostamiseks olema remondi- ja ehitustööde tehnoloogia grupi raudteetööde spetsialistile esitatud vähemalt 12 tundi enne töö algust, soovitatavalt enne kella 13.00.
- 1.8. Reisijate teenindamisega seotud rajatistel (sh ooteplatvormidel ja raudteeülekäigukohtadel) tagab lume ja libedusetõrje riigihanke teel leitud töövõtja. Lumetõrje tuleb teostada selliselt, et selle käigus oleks välistatud lume ja jää lükkamine raudteele ja/või lume ja jää kuhjamine raudtee gabariiti. Mehhaniseeritud lumekoristuse käigus ooteplatvormile sattunud lume kõrvaldab mehhaniseeritud lumetõrje teostaja enne järgmise reisirongi saabumist.

2. Nõuded jaamadele

- 2.1. Pöörmepuhastajad juhivad lumesaju olukorras pöörmete puhastamise järjekorra määramisel jaamakorraldajalt või rongidispetšerilt planeeritavate matkade kohta saadud eelnevast infost. Pöörmete puhastuse järjekord sõltub rongidest tähtsuse järjekorras:
 - reisirongid
 - läbisõitvad kaubarongid
 - jaamasisene manöövröö.
- 2.2. Pöörmepuhastajate töö kohta rongidele kirjalikke hoiatusi ei anta. Raudteeveeremi juhte hoiatavad jaamakorraldajad neile teadaoleva info põhjal. Jaamakorraldajad hoiatavad pöörmepuhastajaid mööduvatest rongidest ainult raadioside teel.
- 2.3. Jaamades tohivad jaamakorraldajad kooskõlastatult rongidispetšeriga, ilma "akna" telegrammita, ööpäevatellimusega mis esitatakse remondi- ja ehitustööde tehnoloogia grupi raudteetööde spetsialistile (esitab tööde teostaja), lubada teedelt ja teedevahedelt mehhaniseeritud lume koristamist. Juhtratastega eriveeremi lumetõrjel kasutamine toimub vastavalt juhtratastega eriveeremi kasutamise juhendile.

3. Nõuded jaamateedele

- 3.1. Teed peavad olema raudteeveeremi gabariidi ulatuses lumevabad. Lumi kõrvaldatakse teedelt alljärgnevalt:
 - kogutakse lumekoristusrongi vagunitesse;
 - lükatakse, puistatakse või harjatakse teede vahele või suletud teedele;
 - lükatakse üle teede vahede, teelt-teele jaama serva.
- 3.2. Puhastustööde järjekord: peateed, vastuvõtu-ärasaateteed, sorteerimismäe- ja sorteerimisteed, manöövri- ning väljatõmbeteed. Sorteerimisparkides koristatakse lumi esmajärjekorras sorteerimismäe kõrikus ja sorteerimisteedel 150 - 200 m ulatuses pidurkingakõrvaldist.
- 3.3. Sorteerimispargi teedel, kus pidurdamine toimub pidurkingadega, puhastatakse teed mõlemal pool rööbast 50 mm allpool rööpapead.
- 3.4. Lumekuhjatiseid teel loetakse liiklusohlikeks, kui koheva lumekatte paksus on üle rööpapea 20 cm või kokkusurutud lume paksus üle 12 cm rööpapeast. Sellisel juhul on õigus sulgeda kehtestatud korras jaamavahe, jaama tee või pööre liikluseks.
- 3.5. Mahajäetud rongidega hõivatud teid ja teede vahesid ei puhastata käesoleva lumetõrjeplaani kohaselt, vaid puhastatakse rongide äraviimise võimaldamiseks veoettevõtja tellimuste alusel. Ühekordne tellimus mahajäetud rongi äraviimise kuupäevaga esitatakse raudteekorraldajale vähemalt 2 ööpäeva enne rongi kavandatavat äraviimist, võimaldamaks tee seisukorra kontrolli ja vajalike tööde korraldamist.

4. Nõuded pöörmete puhastamisele

- 4.1. Pöörmete ja ristkohtade puhastamisel lumesaju olukorras koristatakse lumest esmajärjekorras vahemikud sulgede ja raamrööbaste vahel, elektriajamite tõmmitsad ning seejärel kontrarööbaste ja riströöbaste rennid.
- 4.2. Pöörmel puhastatakse lumest piirkond raamrööpa otsalukust kuni riströöpa kannalukuni (lisaks ühe meetri ulatuses raamrööpaluku eest ning riströöpa kannaluku tagant) pöörmeprussi laiuselt kuni pöörmeprusside pinnani, lisaks puhastatakse prusside vahed (prussikastid) ballasti pinnani.
- 4.3. Pöörmete mehhanismidega puhastamise korral teostatakse pöörangute töö tagamiseks koheselt vajalik käsitsi järelpuhastus lumetõrjeplaani lisas määratud pöörmepuhastajate poolt.
- 4.4. Pöörmepuhastajate tööle asumine fikseeritakse järgnevalt:
 - kui jaamas on jaamakorraldaja, siis pöörmepuhastuse tööde tööjuht fikseerib jaama järelevaatusraamatusse LA-46 tööde alguse ja lõpetamise kuupäevad (teeb sissekande kogu lumetõrje tööde perioodiks) või telefonogrammiga. Jaamakorraldaja kinnitab sissekande oma allkirjaga. Tööle asumisest ning tööde lõpetamisest igas konkreetses vahetuses teavitab pöörmepuhastaja jaamakorraldajat täiendavalt raadio- või telefonside teel;
 - kui rongiliikluse korraldajaks on rongidispetšer, siis tööle asumisest ning tööde lõpetamisest igas konkreetses vahetuses teavitab pöörmepuhastaja rongidispetšerit raadio- või telefonside teel. Rongidispetšer teeb edastatud informatsiooni põhjal liiklusgraafikus vastavad märkmed.Töö lõpetamisel kontrollib pöörmepuhastaja tulemuse vastavust nõuetele, erilist tähelepanu tuleb pöörata sulgrööpa ja raamrööpa vahemiku, ajami

tõmmitsate, riströöpa- ning kontrarööbaste rennide ja sulgrööpa tugipoltide puhastamise kvaliteedile.

- 4.5. Raudteeveeremi juhtidele väljastatakse operatiivkorraldus iga raudteelõigu kohta, kus toimub pöörmete lumest puhastamine käsitsi.

5. Nõuded jaamade teedevahedele

- 5.1. Lumest puhastamisele kuuluvad ainult need teedevahed, kus toimub alaline inimeste töö. Vastava loetelu koos prioriteetidega koostab ja esitab liiklusteenistus 1. detsembriks. Need teedevahed puhastatakse kõndimiseks piisavalt tugeva tasase pinnani. Teedevahede puhastajad peavad oma töö korraldamisel lähtuma teede mehhaniseeritud lumetõrjetööde teostamisest.
- 5.2. Jaama teedevahedel, mis ei kuulu puhastamisele, ei tohi lumevallid ulatuda raudteeveeremi gabariiti.
- 5.3. Teedevahedelt koristatakse lumi mehhaniseeritult vastavalt punktis 3 kirjeldatule. Lume laadimist vagunitesse võimaldatakse ööpäevase tööplaani alusel.

6. Nõuded jaamavahedele

Jaamavahedes puhastatakse lund lumekoristustehnikaga vaid juhtudel, kui lumi häirib rongiliiklust või juhtratastega eriveeremite tööd. Nõuded vastavalt punktile nr 1.7.

7. Nõuded raudteeületuskohtadele

- 7.1. Raudteeületuskohtadel puhastatakse lumest ja jääst:
 - sõidu- ja jalakäijate tee kuni teekatte pinnani,
 - rennid kogu pikkuses ja vähemalt 45 mm sügavuselt.
- 7.2. Raudteeületuskohtadel kinni pressitud lume- ja jääkiht ei tohi ulatuda teekattel kõrgemale kui 5 cm rööpapeast.
- 7.3. Teelt eemaldatav lumi või muu külmumisohtlik materjal, mis satub raudteeülesõidukoha teekatte kõrvale rööbastele terves ulatuses ja äärmistest rööbastest kuni 2 m kaugusele ning lumevallid kõrgusega üle 30 cm, tuleb perioodiliselt eemaldada.
- 7.4. Koristatud lumi ei tohi takistada nähtavust raudteeülesõidu- ja -ülekäigukohal terves ulatuses.
- 7.5. Raudteeületuskoha puhastamiseks kasutatav tehnika ei tohi tekitada rööbastele ega raudteeületuskoha teekattele mehaanilisi vigastusi.
- 7.6. Raudteeülesõidukohtade teekattel ei tohi olla sõidukite ohutut liiklemist raskendavat lund või jääd.

8. Nõuded reisiplatvormidele

- 8.1. Ooteplatvormid ja tema elemendid (v.a. varikatus), samuti reisijate käiguteed (sh trepid, pandused, käigurajad, ülekäigukohad jne) tuleb puhastada lumest ja jääst katte laiuses kuni pealispinnani. Vajadusel tuleb teostada koristusalalt lume äravedu.

- 8.2. Libeduse tõrjeks tohib kasutada vaid raudteetaristut mittekahjustavat mineraalset puistematerjali (fraktsioon 2- 6 mm). Puistematerjali kogus peab olema piisav ja nähtav. Puistematerjali kasutamisel tuleb jälgida, et puistematerjal ei satuks raudtee ballasti (sisse) ning pärast lume sulamist ja libeduseohtu möödumist (hiljemalt talvise koristusperioodi lõpuks) tuleb puistematerjal koguda kokku ja teisaldada
- 8.3. Erakorraliste ilmastiku olude korral (eelkõige on selleks pidev lumesadu) võib ajutiselt kuhjata lund teedevahelisel platvormil platvormi keskele ja teeäärsetel platvormidel platvormi äärde selliselt, et kuhjatud lumi ei ohustaks reisijate liikumist platvormil ning rongi sisenemist ja väljumist. Ajutiselt kuhjatud lumi tuleb teisaldada platvormilt kokkulepitud aja jooksul.

9. Ettevalmistustööd talveperioodiks

- 9.1. Kõik lumekoristusmasinad peavad olema tehniliselt korras ning komplekteeritud vajalike abivahenditega jooksva aasta 31.oktoobriks.
- 9.2. Kõik teed jaamavahedel ja jaamades peavad olema ettevalmistatud lumesahkade ja lumekoristusmasinate läbilaskmiseks jooksva aasta 31.oktoobriks.
- 9.3. Jaamateede vahele on keelatud peale 1. novembrit ladustada mistahes materjale.
- 9.4. Struktuuriüksuste ja töövõtjate graafikujärgsed tööajad ning nende poolt puhastatavate pöörmete loetelud kinnitatakse käesoleva lumetõrjeplaani lisana enne igat talveperioodi.
- 9.5. Lumetõrjeplaani lisas märgitud allüksus peab graafikujärgsel ajal pöörmete käsitsi lumetõrjet teostama vastavalt kehtivatele juhenditele. Graafikuvälisel ajal teostatakse minimaalne vajalik puhastus katkematu rongiliikluse tagamiseks.
- 9.6. Töötavate lumesahkade ja lumekoristusmasinate ohutu liikumise tagamiseks kogu talveperioodil jooksva aasta 31. oktoobriks peavad olema:
- teemeistrite poolt püstitatud ajutised signaalmärgid vastavalt "Raudtee signalisatsioonijuhendile".
 - Kõik liiprite, prusside või ballasti pealispinnal asuvad kaablid, trossid kaitstud ja kinnitatud mehhaniseeritud lumetõrjetehnika töö võimaldamiseks.
 - Kõik teedevahedel paiknevad seadmed (kaablikarbikud, pidurkingahoidjad, liivakastid jne) seadmeid kasutava allüksuse poolt tähistatud maapinnast vähemalt 1500 mm kõrgusele ulatuvate punaste või kollaste ajutiste tähispostidega ajaks, kui alalised tähised ei ole lume paksuse tõttu nähtavad. Tähispostide piirkonnas mehhaniseeritud lumekoristust ei teostata.
 - Kõik pöörmete elektrisoojendused peavad olema remonditud ja kontrollitud hiljemalt 31.oktoobriks.

10. Vastutuspiirid lumetõrjes

Teemeister

- Tee- ja signaalmärkide lumest puhastamine teejärelvaatuse käigus.
- Raudteeülesõidukohtade rennide puhastamine, v.a juhtudel, kui raudteeülesõidukoht on kaetud lumetõrje töövõtulepinguga.

- Jaamade-, teedevahede-, jaamavahede ning raudteeülesõidu- ja -ülekäigukohtade seisukorrast info edastamine teejärelvaatuse käigus.
- Liiklustingimuste ohutuse määramine.
- Lumekoristustööde läbiviimise kontroll ja tulemuse hindamine kohtadel.

Teeosakonna juhataja või insener

- Lumekoristustehnika vajaduse edastamine remondi-ja ehitustööde tehnoloogia grupi raudteetööde spetsialistile.
- Tellimuste esitamine töövõtjale ekskavaatoriga lumetõrje osas.
- Teiste struktuuriüksuste poolt tehtavate lumetõrjetööde koordineerimine.
- Lumekoristustööde läbiviimise kontroll ja tulemuse hindamine kohtadel.

Juhtimiskeskuse taristudispetšer

- Teabe edastamine rongiliikluse takistustest.
- Lumetõrjetöödega seonduvate rongiliikluse tõrgete ja muude puuduste fikseerimine päevikus.
- Lumetõrje töid koordineeriva informatsiooni edastamine, lumeseire informatsiooni hankimine.
- Mehhaniseeritud lumetõrjetööde tellimuste esitamine töövõtjatele.
- Mehhaniseeritud lumetõrjetööde ajaperioodi (tööde algus ja lõpp) fikseerimine.

Remondi-ja ehitustööde tehnoloogia grupi raudteetööde spetsialist

- Lumekoristustehnika ööpäevase tööplaani koostamine.
- Ööpäevase tööplaani täitmise analüüs.
- Vedurite tellimine lumekoristustehnika veoks.

Teeameti hooldustööde projektijuht

- Lumetõrjetööde läbiviimise koordineerimine struktuuriüksuste vahel.
- Operatiivkorralduse väljastamine igale raudteelõigule vastavalt punktile 4.5.

Allüksuste juhatajad (teeamet, telekomi ja turvagusüsteemide amet, elektrivõrkude amet)

- Käsitsi lumetõrjetööde korraldamine vastavalt AS-s Eesti Raudtee kehtestatud korrale.
- Korraldada pöörmepuhastajate juhendamine peadirektori 19.08.2016 käskkirjaga nr 1-3.1/42 kinnitatud juhendi „Juhend pöörmete lumest puhastamiseks AS Eesti Raudtee majandamisel oleval raudteetaristul“ alusel.
- Korraldada pöörmete lumetõrje tööd vastavalt Lumetõrjeplaani lisas toodud mahus.

Rongidispetšer või jaamakorraldaja

- Tööde prioriteetide määramine hoolduse kiirtööde ja lumetõrje vahel tema juhitalval liinil.
- Lumetõrjetööde prioriteetsuse määramine.
- Intensiivse lumesaju tingimustes kasutada rongiliikluse korraldamisel rongimatkasid, millega kaasneks minimaalne vajadus pöörmete asendi muutmiseks.

Liiklusteenistuse liikluskorralduse osakonna juhataja

- Tingimuste tagamine olemasoleva masin- ja inimressursi parimaks kasutamiseks.